

HOMILIE

van Mgr. dr. J.H.J. van den Hende bij de opening van het studiejaar op Seminarie Bovendonk, Kapel van de Priester- en Diakenopleiding Bovendonk te Hoeven, 26 augustus 2022

Handelingen 10, 1.33-34a.37-44
Marcus 4, 1-20

Broeders en zusters, we zijn aan het begin van een nieuw studiejaar. We zijn met een kleine groep en weten nog niet precies wat het jaar ons brengt. We missen onze bisschop Mgr. Liesen op dit moment. Het is een moment waarop we niet zonder reden bidden om de komst van de Heilige Geest. De Heilige Geest die ons in herinnering brengt (cf. Johannes 14, 26) allereerst dat de Heer beloofd heeft met ons te zijn alle dagen (Matteüs 28, 20), dat de Heer ons belooft om met ons te zijn op de weg van ons geloof. En we zouden het misschien soms vergeten, maar ook als je theologie studeert en andere vakken tot je neemt en je voorbereidt op een kerkelijk ambt, is de inspiratie van de Heilige Geest belangrijk in het kader van de studie en vorming als weg van geloof. Vandaag mogen wij een start maken in deze grote kapel met een kleine groep, maar we mogen beseffen dat de Heer in kracht van de Geest niet heeft zitten tellen om nog eens af te wegen of Hij wel zou komen of niet, of Hij zich wel met ons verbindt of niet. Het boek Handelingen waaruit we gelezen hebben, leert ons dat de Heer vanaf het begin met zijn Kerk is geweest in kracht van de Geest. Dat betekent niet dat de Heer zegt: het maakt niet uit hoeveel het er zijn. Het is wel zo dat voor Hem telt dat allen die hun hart openen voor het evangelie door Hem worden gesterkt en worden geïnspireerd. En dan op de groei. In het boek Handelingen gaat het heel snel. Als Petrus na een preek meteen al 3.000 mensen mag opnemen in de Kerk door het sacrament van de doop (Handelingen 2, 41).

We weten vandaag dat de Heer met ons is. Niet omdat we dat verdiend hebben, maar omdat Hij het heeft toegezegd. Niet omdat we er gewoon op rekenen, maar omdat we leven van zijn belofte en zijn belofte mogen we ook vernemen in het evangelie; zijn belofte dat zijn woord ook echt tot ieder van ons gericht wordt, dat zijn boodschap ook echt voor ons hart bestemd is, dat Hij werkelijk ieder van ons persoonlijk en ook als gemeenschap wil raken en bereiken. Het evangelie van vandaag gaat over ontvankelijk zijn voor de boodschap van de Heer. Het gaat over openstaan voor wat de Heer ons wil schenken. Het gaat over werkelijk attent zijn op wat de Heer ons te zeggen heeft. Ieder van ons afzonderlijk, maar ook als gemeenschap van de Kerk. Als je de gelijkenis van Jezus hoort, waar Hij in beelden tot ons spreekt, is op de eerste plaats duidelijk dat de Heer heel royaal is waar het gaat om het zaaien van zijn boodschap. Dat de Heer heel royaal is, terwijl menige Nederlander zou zeggen: nou, je moet die akkers toch wel eerst een beetje inschatten voordat je het zaaigoed erop loslaat. Maar deze zaaier zaait ook op rotsachtige bodem en in omstandigheden dat er niet automatisch iets opschiet. De Heer is royaal, maar hoe is het dan met onze ontvankelijkheid als we denken over de akker van ons hart, over de akker die ook de Kerk is. Want de akker is een van de beelden van de Kerk in het document over de Kerk van het Tweede Vaticaans Concilie (Lumen Gentium nr. 6 met verwijzing naar 1 Korintiërs 3, 9).

Hoe ontvankelijk zijn wij? En dan misschien daarbij gelijk de vraag: wat blijft er dan van wat wij ontvangen? Er is een groep die heel enthousiast ontvangt en het lijkt niet aan ontvankelijkheid te ontbreken. Maar als de moeilijkheden en zorgen komen, is het toch al gauw weer voorbij. Dan sluiten we ons hart en krijgt wat de Heer gezaaid heeft geen kans om te groeien. Of we zijn ontvankelijk,

maar is het ontvankelijk zijn en met het woord van God willen leven een van onze vele projecten waar we aan begonnen zijn. En dan komt misschien al heel gauw het woord van God in ons hart niet tot bloei, omdat het overwoekerd wordt door dingen die de voorrang van ons krijgen. En het is duidelijk dat de Heer toch royaal is in het zaaien en het schenken van zijn boodschap. Of misschien zijn we op een gegeven moment ook snel teleurgesteld, of hebben we te maken met tegenslag en lijkt het alsof we het zaad dat de Heer in ons hart heeft gelegd, maar niet wil groeien. Blijven we dan toch nog geloven in de groeikracht van Gods woord, in de groeikracht van wat de Heer ons schenkt in ons hart en in onze gemeenschap?

Vandaag mogen we in deze eucharistie twee van onze studenten aanstellen tot lector. Ik vond het prachtig dat bij het lezen van het evangelie juist die twee kandidaten met de kaars aan beide kanten van de lezenaar als het ware het woord van God gezelschap hielden. Vandaag mogen jullie een bijzondere verbondenheid aangaan met het woord van God. Het is niet voor eerst dat je erover hoort, want dan zou je al die uren exegese je oren dicht hebben gestopt en misschien ook niet met aandacht de getijden hebben gebeden of de eucharistie gevierd. Nee, het woord van God gaat al veel langer met jullie mee. Ook voorafgaand aan de studie, als je je openstelt om van de Heer te horen en naar Hem toe te groeien. En dan nu de aanstelling tot lector om het woord van God ook voor te lezen. De aanstelling maakt duidelijk dat het niet alleen een kwestie is van: als je maar een goede stem hebt en achter een lezenaar durft te staan, ben je meteen de beste lector die er is. Nee, ook in de begeleidende woorden van de aanstelling wordt duidelijk dat gevraagd wordt dat je met het woord van God leeft, dat je met het woord van God op weg gaat, dat het een plaats heeft in je hart, dat het in de akker van je hart groeit ook als je er niet uit leest en ook als anderen je niet vragen om het woord van God te openen. Als het goed is, is het niet het begin en een kennismaking met Gods woord en is de aanstelling tot lector ook niet de laatste kans die je benut om nog eens met dat woord bezig te zijn. Want het mag je leven blijven kenmerken als leerling van de Heer. Het boek Handelingen kan niet zonder het woord van God dat zich verspreidt, dat zich een weg baant in vele harten en op vele plaatsen, en dat ook ons hart mag winnen voor de weg van het evangelie.

Lector zijn is een aanstelling. Vroeger, voor 1972, waren het kleine stappen op weg naar de wijding, “kleine wijdingen” genaamd. En toen paus Paulus VI in 1972 met een document die kleine wijdingen in aanstellingen veranderde, was duidelijk dat de weg om lector te zijn en om acoliet te zijn niet alleen een weg is die pas te begrijpen is als je het verbindt met het gewijde ambt van diaken of priester. Nee, lector zijn betekent dat je als gelovige mens, gedoopt en wel en gevormd en wel door de Geest, je hart opent en je beschikbaar stelt voor de dienst van het woord. Zeker is dat duidelijker geworden in de laatste jaren. Niet alleen heeft paus Paulus VI deze aanstelling tot lector als een taak neergelegd in de gemeenschap van de kerk, voorbehouden aan mannen, maar paus Franciscus heeft recent de mogelijkheid gegeven dat mannen én vrouwen als gedoopten de aanstelling van lector ontvangen. Het is een aanstelling die openstaat voor gelovigen op grond van hun doopsel en die daarom niet in het leven van een aanstaande diaken of priester mag ontbreken. Het is dus niet zo dat je kunt zeggen: lector zijn heeft pas betekenis als het in de lijn staat van de weg naar het diaconaat.

Tegelijkertijd, broeders en zusters, kennen we natuurlijk ook dat mensen zonder aanstelling gevraagd worden om voor te lezen uit de Schrift. In veel parochies zijn mensen al jaren op weg met het lezen van het woord van God zonder een aanstelling te ontvangen, maar worden ze gevraagd in de gemeenschap van de Kerk.

Beste Arjen en Wouter, vandaag mogen we jullie aanstellen tot lector en dat doen we aan het begin van een nieuw studiejaar. We bidden om de kracht van de Heilige Geest, opdat Gods Geest jullie ook waar het gaat om het lectoraat mag bezielen en mag inspireren, opdat het woord van God in de akker van jullie hart nog meer diepgang mag krijgen en een meer bestendige plek om het echt te bewaren om ervan te kunnen delen. En als we dan bidden om de Heilige Geest aan het begin van een studiejaar, is dat ook opdat het woord van God met jullie mee mag gaan elke keer als jullie als studenten hier samen bidden als gemeenschap van Bovendonk en ook als je de taak van lector uitoefent op de plaatsen waar je gevraagd wordt dat te doen. En opdat het woord van God jullie mag vergezellen op je weg in je vorming, in je opleiding en toerusting.

Het woord van God is een levend woord (cf. Hebrëen 4, 12). En we mogen in zekere zin ook zelf een woord van God worden. Ik herinner mij die belangrijke notie bij de synode over het woord van God in 2008 toen paus Benedictus XVI zei: als het woord van God dan zo in ons leeft, als het dan zo met ons meegaat in ons leven en in de Kerk en we worden erdoor geraakt en het schiet wortel in ons hart, dan kunnen we zelf ook op onze beurt een woord van God worden waar we Hem verkondigen in woord en daad.

We bidden dat de Heilige Geest ook royaal is het komende jaar en dat wij ontvankelijk zijn. Dat is niet alleen een kwestie van of we zelf ons hart open zetten, want dan wordt het bijna weer een soort discipline alleen van onze kant. We mogen weten dat wanneer we ontvankelijk zijn voor het woord van God, de Geest zelf ook in ons hart die ontvankelijkheid bevordert, en dat het niet alleen van onze eigen kracht afhankelijk is, dat de Geest van God ook werkelijk in ons hart die ontvankelijkheid en het bewaren ervan ondersteunt. En moge zo dit studiejaar en het leven van de Kerk in geloof ook werkelijk een jaar zijn in de kracht van de Geest. Met het woord van God als een sprekend woord. Met de eucharistie als het centrum van ons leven. Verbonden met de Heer die niet laat varen het werk dat Hij met ons begonnen is. Amen.